

Discussienotitie

Reg.nr. : 12.0793

B&W verg. : 28 augustus 2012

Commissie : FES

Cie_verg. : 24 september 2012

Onderwerp: Ontwikkelen beleidskaders nieuw Afvalstoffenplan

1) Samenvatting

Het huidige door u vastgestelde gemeentelijke Afvalstoffenplan heeft een looptijd van 2005 tot 2008. Vanaf 2008 zijn diverse bijstellingen op het vlak van afvalinzameling als partiële wijziging op het oorspronkelijke plan doorgevoerd (bijvoorbeeld geen integrale GFT inzameling maar T inzameling, maatregelen illegale stort, inzameling kunststof door middel van brengvoorzieningen). Door de inwerkingtreding van het LAP 2 en de afvalbrief van de staatssecretaris van vorig jaar is de tijd is echter rijp voor een algehele herziening van het Afvalstoffenplan.

De ontwikkelingen in de afvalbranche staan niet stil. Termen als "Cradle to Cradle" (vrij vertaald: Afval is grondstof) en "Duurzaamheid" vinden steeds meer weerklank in een wereld waarin grondstoffen almaar schaarser worden. Wereldwijd leiden deze ontwikkelingen tot innovaties op het gebied van afvalverwerking, afvallogistiek, grondstofterugwinning en energie.

Op Europees en nationaal niveau is het overheidsbeleid erop gericht de hoeveelheid restafval fors terug te dringen. Het (demissionaire) kabinet heeft de ambitie om onze economie gezond en meer concurrerend te maken. Efficiënt omgaan met onze grondstoffen wordt hierin als een belangrijke succesfactor gezien. Het beleid is primair gericht op het voorkomen van afval en vervolgens op hergebruik en recycling.

Het realiseren van een afvalloze samenleving is nog een lange weg te gaan, maar een afvalarme samenleving komt nu echt binnen handbereik. Natuurlijk kunnen we dat als gemeente / overheid niet alleen. Afval moet meer benaderd worden vanuit de ketenbenadering zoals die is vastgelegd in het LAP 2 (Landelijk Afvalstoffenplan).

Essentieel bij het bereiken van een afvalloze samenleving is echter ook de bewustwording van en de volledige medewerking van burgers en bedrijven. Zij zijn het immers die het moeten doen in de rol van participant / afnemer.

In het coalitieakkoord is gekozen voor een positieve, uitdagende bestuursstijl die uitgaat van de kracht van de burger. We willen geen overheid zijn die de verantwoordelijkheid van haar burgers overneemt. In de wetenschap, dat burgers veel zelf kunnen doen en ook willen doen staat het genereren van de eigen kracht van de samenleving centraal. Wij als overheid willen de burger uitdagen en ook stimuleren. Wij houden daarbij oog voor wie niet kan meedoen en wij helpen hen met ondersteunende maatregelen.

Tegen die achtergrond (vermindering restafval met inzet van de kracht van de burger als participant) vragen wij u op hoofdlijnen richting te geven voor de uitwerking van een nieuw Afvalstoffenplan.

Kernbegrippen daarbij zijn een forse reductie van de hoeveelheid huishoudelijk restafval, gebruik maken van de kracht van de burger en de burger meer dan nu keuzevrijheid geven en ook belonen voor zijn inzet.

Discussienotitie

Daartoe formuleren wij in dit voorstel een aantal stellingen. Dat zijn geen concrete voorstellen maar stellingen bedoeld als hulpmiddel bij het bepalen van uw en onze ambitie als stad. Wij verzoeken u mede aan de hand daarvan uw mening te vormen ten aanzien van de richtinggevende beleidskaders voor een nieuw Afvalstoffenplan. Vervolgens willen wij op basis van deze kaders, het digipanel raadplegen. Daarna zullen wij u een nader voorstel doen voor de concrete uitwerking van het uiteindelijk door de gemeenteraad vast te stellen Afvalstoffenplan 2013.

2) Vraagpunten waarop antwoord wordt gevraagd

Door middel van deze discussienotitie vragen wij u richtinggevende beleidskaders te stellen voor een nieuw Afvalstoffenplan.

Steller : Piet Vervoort

Tel. : (073) 615 65 35

E-mail : p.vervoort@s-hertogenbosch.nl

Discussienotitie

3) Aanleiding

Het huidige Gemeentelijke Afvalstoffenplan is verlopen. Ondanks enkele partiële bijstellingen vanaf 2008 zijn wij thans toe aan een nieuw Afvalstoffenplan.

Ontwikkelingen op het gebied van restafvalreductie, hergebruik en grondstofterugwinning maken het gewenst een nieuw plan te ontwikkelen. Daarbij zoeken wij aansluiting bij het Milieu-uitvoeringsprogramma 2012 waarin, met als horizon 2020, is opgenomen dat we als gemeente de volgende stap willen maken naar een duurzaam 's-Hertogenbosch. De belangrijkste duurzaamheids-principes die we hierbij hanteren zijn:

- van afval naar grondstof,
- van energiebesparing naar klimaatneutraal,
- van onderdeel naar samenhang in het grotere geheel

Met deze discussienota vragen wij u om een aantal kaders op hoofdlijnen vast te stellen. Op basis hiervan zullen wij voorstellen doen voor het door u vast te stellen nieuwe afvalstoffenplan.

Punt aan de horizon

Een plan begint met een doel, een ambitie, een vergezicht, een punt aan de horizon. Voor alle Brabantse gemeenten lopen de huidige contracten voor restafval en GFT af op 1 februari 2017. De komende periode zal gebruikt worden om te bepalen hoe gemeenten om willen gaan met de afvalverwerking na deze datum. Inmiddels hebben een aantal gemeenten hun punt aan de horizon al bepaald:

- 45% minder restafval in 2022 (SRE gemeenten regio Eindhoven)
- afvalloos in 2036 (gemeente Tilburg)
- afvalloos in 2030 (gemeente Apeldoorn)
- 150 kg restafval per inwoner in 2017(regio West Brabant)

Sommige van deze ambities lijken fors, maar met de huidige stand der techniek zijn ze toch realistisch. Met de in de afgelopen jaren doorgevoerde efficiencymaatregelen (containers in plaats van zakken, zijladers, optimalisatie routes e.d.) ligt de sleutel voor het welslagen daarvan nu echter bij de burger.

Kijken we bijvoorbeeld naar onze zuiderburen, dan zien we dat het recyclingpercentage in België tegenwoordig op 73% ligt. (Nederland 50%). In Vlaanderen wordt 30% meer glas ingezameld dan in Nederland, vier keer zoveel klein gevaarlijk afval en drie keer zoveel elektronica afval. In Vlaanderen wordt per inwoner 81 kilo bouw- en sloopafval ingezameld tegen slechts 41 kilo in ons land. Het verschil in aantallen afvalbrengrstations is eveneens schrikbarend hoog. Vlaanderen heeft 1 station op 17.500 inwoners tegen Nederland 1 station op 43.800 inwoners. In België worden gedifferentieerde tarieven veelvuldig toegepast.

Maar ook in eigen land zijn er opvallende en succesvolle proeven gedaan. In Soerendonk (gemeente Cranendonck) hebben 50 gezinnen (118 bewoners) zich opgegeven voor deelname aan Soerendonk Afvalloos. De deelnemers zijn onder te verdelen in een-, twee- en meerpersoonshuishoudens en in weinig- en veelaanbieders van grijze containers. Soerendonk Afvalloos startte op 16 juni 2010 door in elk deelnemend huishouden het bestaande afvalstelsel geheel weg te nemen en vervangen door een set emmers. Gebruikers sorteerden in huis op relatief eenvoudige wijze hun (afval-)materialen en konden die drie maal per week aan de straat

Discussienotitie

zetten. Voedselresten moesten in een groene composteerbare zak en alle verpakkingen (blik, drankkartons en plastic) gaan in één oranje zak. Het restafval bleef beperkt tot 41 stoffen en voorwerpen, die in een blauwe zak konden.

Uit een korte enquête na 6 weken bleek dat niemand de grijze container “heel erg” miste, 14% miste de container “best wel” en 75% (helemaal) niet. Voor 20% is 1 dag per week voldoende, 37% wil 2 dagen per week en 43% wil 3 dagen per week iets kunnen aanbieden. Mensen bewaarden hun materialen thuis op zeer verschillende wijzen en plekken.

Na 10 weken inzamelen was de volgende vergelijking tussen proefjaar 2010 en referentiejaar 2008 te maken:

bij de 50 deelnemende huishoudens ontstond in 2008 in totaal 3.970 kg restafval (dat is **173 kg/inw op jaarbasis**). Totaal is na 10 weken 4.590 kg aangeboden waarvan slechts 165 kg Restafval (**7 kg/inw op jaarbasis**).

Soerendonk Afvalloos leidde tot een afname van 96% restafval! Nagenoeg alle kunststof en organische resten zijn gescheiden aangeboden. De kwaliteit van glas, textiel en overige materialen is van goede tot uitstekende kwaliteit.

Ook wij willen een ambitieus maar wel realistisch punt aan de horizon zetten waarop het afvalbeleid gericht zal moeten worden. Onze vraag is:

“willen we als gemeente ‘s-Hertogenbosch als uitgangspunt van beleid de volgende punt op de horizon te zetten?”

Stelling 1:	<i>De doelstelling van het gemeentelijk afvalstoffenbeleid moet zijn om op de langere termijn (2030) minder dan 10 kg restafval per inwoner te produceren.</i>
--------------------	---

4) Inhoud

4.1: Probleemstelling + korte toelichting:

Het beleid van zowel Rijk als gemeente is gericht op continue vermindering van de hoeveelheid restafval. Uiteindelijk willen wij naar een hoeveelheid restafval van 0 kilo of zo dicht mogelijk in de buurt daarvan. Dat is onze insteek. Dat moet bereikt worden door te voorkomen dat afval ontstaat en afval zoveel als mogelijk te recyclen of te hergebruiken.

De staatssecretaris van Milieu heeft in het voorjaar van 2012 de afvalbranche gevraagd een advies uit te brengen dat moet leiden tot een forse toename van recycling van huishoudelijk afval. Concreet was de vraag aan te geven op welke wijze recycling van het huishoudelijk afval in Nederland binnen drie jaar kan stijgen van 50% naar 65%. Een brede werkgroep van gemeenten, regionale publieke afvalbedrijven, grote private afvalbedrijven en de representanten van twee brancheorganisaties is met ondersteuning van Agentschap NL en onder toezicht van het departement met deze opdracht aan de slag gegaan. Het advies is gericht op een systeem van afval- en grondstoffenbeheer dat in de basis en continu is ingericht op maximale recycling van het huishoudelijk afval. De normen van 65% en het realisatiejaar 2015 zijn daarbij niet specifiek genoemd. Het behalen van doelstellingen voor 2015 wordt in dit kader gezien als een tussenstap. Het gaat om het realiseren van een trendbreuk en het inzetten van een structurele verandering en verbetering in systeem en organisatie. Door systeem en ketens goed te organiseren wordt het doel uiteindelijk wel gerealiseerd.

Discussienotitie

5) Ambities

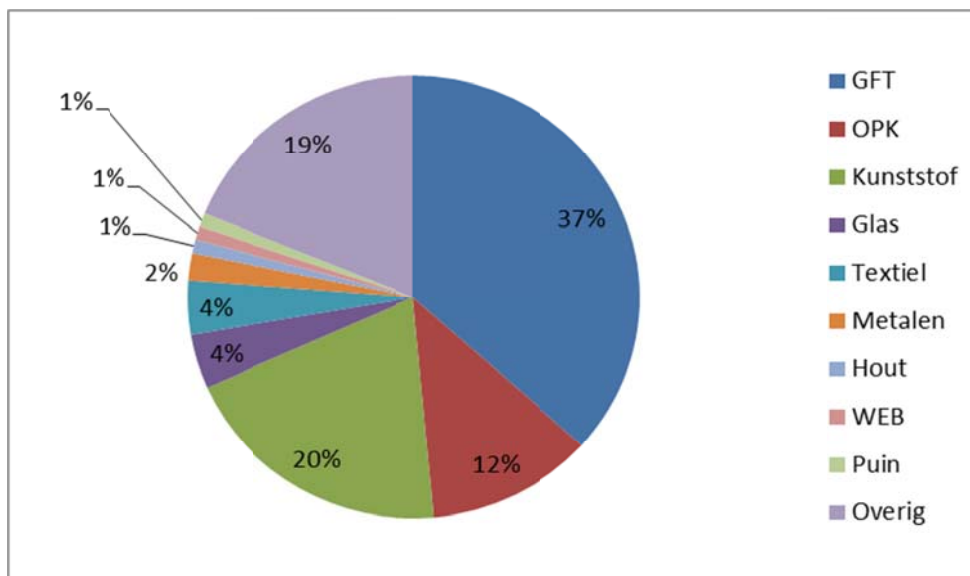
Landelijke ambities:

Het LAP 2 (Landelijk Afvalstoffen Plan) zet in op het verhogen van de nuttige toepassing huishoudelijk afval van 51% in 2006 naar 60% in 2015 (55 % bronscheiding en 5 % nascheiding). Voor gemeenten met stedelijkheidsklasse 2 (zoals 's-Hertogenbosch) geldt een percentage van 53 % voor bron- en 5 % nascheiding.

Bovenop deze doelstellingen uit het LAP 2 komen de aanvullende doelstellingen van de staatssecretaris om in 2015 landelijk op een percentage van 65 % recycling te komen.

De gemeente 's-Hertogenbosch realiseert momenteel een percentage van 53% voor wat betreft nuttige toepassing van het totaal aan huishoudelijk afval. Met name de resultaten voor de inzameling van oud papier en GFT-afval blijven nog achter bij de landelijke cijfers.

Onderstaand plaatje betreft een sorteeraanlyse uit 2010 en geeft het sorteeresultaat weer van een aantal inzamelstoffen. De percentages betreffen het aandeel van de betreffende afvalsoort in het totale gewicht van het restafval.

Eigen ambitie:

Op het eerste gezicht lijken bovenstaande cijfers in relatie tot de ambitie uit het LAP 2 qua scheidingsprestatie een redelijk beeld te geven. Als we echter kijken naar de resultaten van de sorteeraanlyse en die cijfers vervolgens extrapoleren naar hoeveelheden afval op het niveau van de gemeente dan ontstaat er een ander beeld. Uit dat beeld kan de conclusie worden getrokken dat er nog forse slagen te maken zijn. Ter illustratie: wij hebben in 2011 8.800 ton papier apart ingezameld terwijl uit landelijke cijfers blijkt dat 10.500 ton haalbaar zou moeten zijn. Er zijn zelfs gemeenten die nog 20% hoger scoren. De hiervoor aangegeven resultaten in België en Soerendonk tonen aan dat er nog veel winst valt te behalen.

Discussienotitie

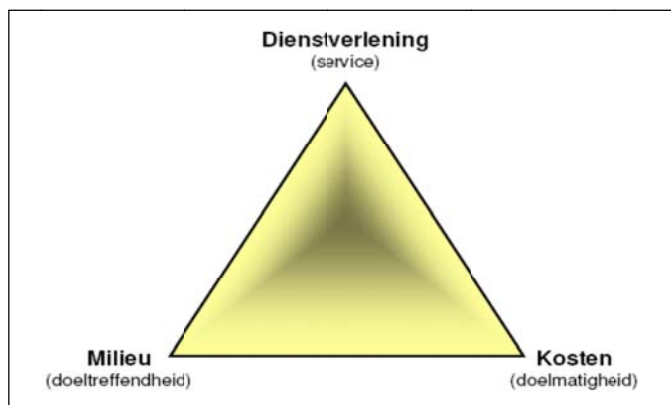
Stelling 2:	<i>Onze ambitie op de kortere termijn is om de hoeveelheid restafval per inwoner binnen een periode van vijf jaar met een derde (van circa 265 naar 175 kilo!) te verminderen.</i>
--------------------	---

4.2 Afvaldriehoek basis gemeentelijk beleid:

Het realiseren van het gemeentelijk afvalbeleid is traditioneel gebaseerd op de aandachtspunten van de zogenaamde afvaldriehoek. Daarin zijn drie componenten opgenomen die direct met elkaar in verband staan.

1. **Milieu**; de ambities en doelen voor de gewenste prestaties op gebied van milieu zijn leidend in het afvalbeleid. Wij willen, zoals aangegeven, de weg in slaan naar een afvalloze samenleving en daarom de hoeveelheid restafval zoveel mogelijk beperken.
2. **Service**; als resultante van de doelstellingen op milieugebied wordt een bepaalde mate van service aan de inwoners van onze stad geboden. Daarbij gaat het om het bieden van mogelijkheden om afval gescheiden aan te bieden.
3. **Maatschappelijke kosten**; de kosten van de aangeboden service en van de verwerking van huishoudelijk afval worden in de vorm van een belasting doorberekend aan de burgers. Vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid willen we die zo laag mogelijk houden.

In onderstaande figuur is de afvaldriehoek schematisch weergegeven.

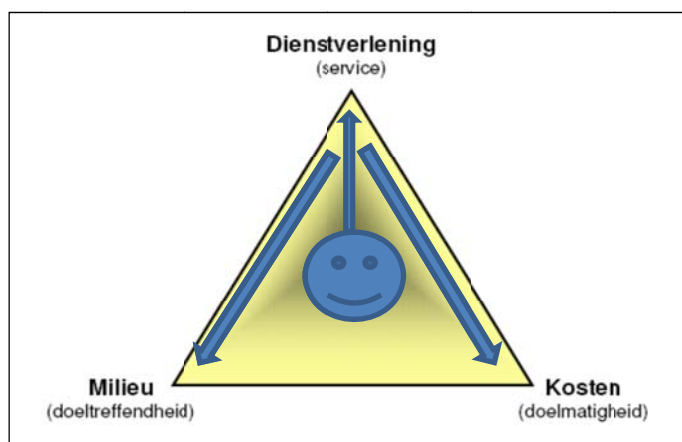
De werking van de afvaldriehoek is vergelijkbaar met communicerende vaten. Wil je als gemeente hoge milieuambities waarmaken dan vraagt dit om een hoge mate van dienstverlening en dat geeft weer hoge inzamelkosten. De veronderstelling is dat een hoge service ook leidt tot betere scheiding van afval door de burger met als gevolg lagere afvalkosten wat dus een verevenend effect heeft op de hoogte afvalstoffenheffing. Voor een deel is dat ook zo maar als we echt forse stappen willen zetten wat betreft het verminderen van de hoeveelheid restafval dan zullen we verder moeten gaan.

Willen we als gemeente hoge milieuambities maar ook lage of zo laag mogelijke inzamel- en afvalkosten, dan vraagt dit om meer inspanning van de burger. De burger bevindt zich als participant in dat geheel dus feitelijk in het centrum van de driehoek en kan door zijn feitelijk gedrag veel invloed uitoefenen op het milieurendement en de uiteindelijke kosten. Dat is de kracht

Discussienotitie

van de burger. Die kracht willen we in het nieuwe afvalstoffenplan maximaal aanspreken bij het bereiken van onze milieuambities. Daarvoor is het noodzakelijk onze ambities tot de ambities van de burger te maken door hem meer te zien als participant met zeggenschap, invloed en keuzevrijheid dan als afnemer van diensten (consument) en hem vervolgens ook te belonen voor zijn keuze.

Daaruit ontstaat een nieuwe driehoek die de burger meer centraal stelt. Die burger heeft immers met de mate waarin hij gebruik maakt van de door ons aangeboden dienstverlening de meeste invloed op de milieudoelstellingen en de uiteindelijke kosten.

Stelling 3:	<i>Om onze ambitie te realiseren passen we de uitgangspunten van het bestaande afvalstoffenbeleid aan en geven we de burger meer keuze en inbreng én meer verantwoordelijkheid bij het proces van afvalinzameling.</i>
--------------------	---

4.3 De rol van de burger:

In het genoemde advies aan de staatssecretaris staat:

“De burger moet het doen. Goede communicatie over het doel van gescheiden afvalinzameling en over de uiteindelijke verwerking en toepassing van de gescheiden stromen is van cruciaal belang voor het scheidingsgedrag van de burger. Daarbij is afstemming van landelijke communicatie (belang, effect) en lokale communicatie (hoe, waar) cruciaal voor het bevorderen van het draagvlak en beter scheidingsgedrag bij de burger.”

Schematisch wordt in het volgende plaatje weergegeven waar in de keten de verschillende instrumenten en beleidsveranderingen ingrijpen.

Discussienotitie

Het betreffende advies ligt voor u ter inzage.

Voor het nog op te stellen Afvalstoffenplan zouden wij overeenkomstig het advies aan de staatssecretaris in willen zetten op meer maatwerk voor de burger door:

- meer onderscheid in beleid en
- meer eigen verantwoordelijkheid (de eigen kracht) van de burger.

In deze richting worden wij gesterkt door de uitslag van een discussie die de Afvalstoffendienst onlangs voerde met het burgerpanel. Het burgerpanel is een groep burgers waarmee periodiek op hoofdlijnen wordt gesproken over verschillende aspecten van het afvalstoffenbeleid. Tijdens de laatste bijeenkomst kwam heel sterk naar voren dat bewoners niet zitten te wachten op een gemeente die heel nadrukkelijk bepaald hoe bewoners het moeten doen. Bewoners hebben een sterk gevoel voor hun eigen verantwoordelijkheid op dit vlak en geven aan hun eigen keuzes maken maar wel mede op basis van hun woon- en leefomstandigheden van dat moment. Bij hun uiteindelijke keuze wegen dus verschillende factoren mee (overtuigingen, gezinssamenstelling, woonsituatie, financiën etc).

Met het burgerpanel ontstond een discussie over hoe we gezamenlijk tot een reductie van de hoeveelheid restafval met 30 % kunnen komen. Bij een dergelijke reductie is het mogelijk te komen tot een verlaging van de heffing met € 50,-. Bij een dergelijke vermindering is het ook mogelijk nog maar ook een keer per drie weken in te zamelen in plaats van een keer twee weken. Reacties vanuit de aanwezige bewoners varieerden van "geef mij maar een extra container en ik betaal wel € 50,- extra" tot "goed plan, ik zou ook kunnen leven met een ophaalfrequentie van het restafval van een keer per vier weken". De reactie bleek wel zeer sterk afhankelijk te zijn van persoonlijke omstandigheden (alleenstaand, kleine kinderen, werk / geen werk).

Wij hebben met u de ambitie gedeeld om de hoeveelheid restafval de komende 5 jaar met 30% te verminderen. Rekening houdend met de afvalkosten per deelstroom zou dit tot een besparing van circa € 50,- per huishouden kunnen leiden. Deze besparing zouden we op verschillende wijzen in kunnen zetten:

- 1) generiek verlagen van de afvalstoffenheffing onder de voorwaarde dat de burger zelf de inspanning moet verrichten om de vermindering van de hoeveelheid restafval te realiseren.

Discussienotitie

- 2) verhogen van de service zodat het voor de burger gemakkelijker wordt om aan bronscheiding te doen.
- 3) investeren in technieken die leiden tot betere nascheiding.

Wij hebben de overtuiging dat het kiezen voor één van deze opties niet leidt tot het beste resultaat. Onze insteek is dat burgers die zelf energie steken in het reduceren van afval in combinatie met goed scheidingsgedrag beloond moeten worden. Burgers moeten daarentegen ook kunnen kiezen voor gemak, waarbij de gemeente de “rol” van afvalscheider overneemt. De burger koopt deze dienst dan als het ware als extra in.

Wij sluiten hierbij aan op recent onderzoek van het onderzoeksbureau van Maurice de Hond in opdracht van de brancheorganisatie NVRD naar het scheidingsgedrag van burgers. (Een analyse van dat onderzoek is voor u eveneens ter inzage gelegd).
Samengevat een aantal conclusies vanuit dit onderzoek:

- Er is een grote intrinsieke bereidheid om afval en grondstoffen gescheiden aan te bieden.
- Bied de mogelijkheid voor inwoners om afval en grondstoffen gescheiden aan te bieden..
- Stimuleer burgers door middel van meer service en gemak ten aanzien van herbruikbare grondstoffen in combinatie met minder service op het restafval.
- Stimuleer het scheiden van grondstoffen en restafval door goed gedrag te belonen (van betalen naar belonen).
- Betrouwbare overheid: laat zien dat gescheiden ingezameld ook gescheiden blijft.
- Producenten: maak gebruik van de wens van de consument om producten te kopen waarvan de verpakking recyclebaar is (verpakking herkenbaar als recyclebaar).

Voor het nieuwe afvalstoffenplan willen wij inzetten op een verlaging van de totale afvalkosten van de gemeente 's-Hertogenbosch (totale heffingsgrondslag). Hierbij zullen burgers die invulling geven aan hun verantwoordelijkheid als participant te maken krijgen met een lagere afvalstoffenheffing. Burgers die kiezen voor het gemak (en dus veel restafval produceren) zullen geconfronteerd worden met een gelijk blijvende afvalstoffenheffing.

Stelling 4:	<i>Om de burger meer keuze, inbreng én verantwoordelijkheid te geven moet hij kunnen kiezen tussen minder scheiden en meer betalen of meer scheiden en minder betalen.</i>
--------------------	---

6) Gedifferentieerde tarieven:

Ten aanzien van de afvalverwijdering hanteren wij beperkt gedifferentieerde tarieven. We kennen een verschillend tarief voor eenpersoonshuishoudens en voor meerpersoonshuishoudens en daarnaast een tarief per kilo bij de milieustraat aangeboden afval.

Bij het raadsvoorstel “het terugdringen van illegale stort” van 18 maart 2008 (08.0038) zijn drie scenario's uitgewerkt:

- het eerste scenario ging uit van “**de vervuiler betaalt**”,
- het tweede van “**vervuiling is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid**” en
- het derde van “**het beste van beide**”.

Uw raad koos voor het derde scenario waarbij een laag poorttarief wordt gehanteerd voor het brengen / verwerken van grof huishoudelijk afval (€ 0,05 per kilo). Daarmee is de financiële

Discussienotitie

drempel voor het aanbieden van afval op basis van het uitgangspunt “de vervuiler betaalt” zo laag mogelijk gelegd en zijn de resterende verwerkingskosten op basis van het principe “vervuiling is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid” door middel van een verhoging van de heffing in rekening gebracht aan alle huishoudens. Verder heeft de gemeente in samenspraak en in samenwerking met bewoners onder het mom van “voor wat hoort wat” acties gevoerd om de wijken schoon te maken.

Het uiteindelijke effect van deze maatregel was meer aanbod van grof huishoudelijk afval op de milieustations en minder illegale stort in de openbare ruimte.

Veel gemeenten zowel in als buiten onze regio maar ook steeds meer grotere gemeenten zoals Apeldoorn, Nijmegen, Maastricht en Deventer (per 2013) werken met een of andere vorm van gedifferentieerde tariefstelling (Diftar). Zo'n systeem kan gebaseerd zijn op de gekozen container (groot, klein), de ledigingsfrequentie van de container, de aangeboden hoeveelheid (weging van de aangeboden hoeveelheid afval) of op een combinatie daarvan.

Daarnaast zijn er gemeenten die differentiëren met de hoogte van de heffing op basis van de gezinssamenstelling zoals Eindhoven.

Stelling 5:	<i>Om onze ambitie te bereiken is het noodzakelijk het huidige beperkte beleid wat betreft differentiatie van tarieven bij de inzameling van huishoudelijk afval uit te breiden.</i>
--------------------	---

Dit betekent dat een aanmerkelijk deel van de (vaste) kosten op basis van een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid verrekend wordt, maar ook dat een gedeelte van de (variabele) kosten op basis van de afgenomen dienstverlening in rekening wordt gebracht.

7) Ontwikkelingen bij andere gemeenten

Ook andere gemeenten in den lande hebben hun doelstellingen op basis van de afvaldriehoek vastgesteld. Vervolgens staan ook zij voor de vraag hoe die doelstellingen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten te realiseren. Veel gemeenten hanteren daarbij meer of minder conventionele inzamelmethoden waarbij ook in meer of mindere mate een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Het begrip “belonen” neemt daarbij vaak een belangrijke plaats in.

- Er zijn gemeenten waar de service aan de burgers sterk wordt opgevoerd en waar veel stromen aan huis worden opgehaald. De ene gemeente gaat daarin wat verder dan de andere.
- Er zijn gemeenten waar alleen herbruikbaar afval wordt opgehaald en burgers zelf hun restafval moeten wegbrengen (omgekeerd inzamelen door de Rova in o.a. Zwolle en Arnhem).
- Er loopt een pilot waarbij een gemeente (Pijnacker-Nootdorp) haar burgers een financiële vergoeding geeft voor bepaalde “afvalsoorten”.
- Er zijn gemeenten met milieustations op wijkniveau (wijkparkjes).
- Anderen stellen extra containers beschikbaar voor papier en/of kunststof eventueel in combinatie met kleinere containers voor restafval.

De behaalde resultaten zijn door verbeterde technieken tegenwoordig goed te noemen. Zie ook de bijlage Advies aan de Staatssecretaris voor een korte beschrijving van veelbelovende pilots op dit vlak.

Discussienotitie

Doorkijk Afvalstoffenplan

Uit het voorgaande blijkt dat “er niet één weg is die naar Rome leidt”. De keuze voor een bepaalde vorm wordt kennelijk ingegeven door plaatselijke ambities, creativiteit en of omstandigheden.

Wij zullen bij het uitwerken van voorstellen voor het nieuwe afvalstoffenplan in ieder geval aandacht besteden aan:

- het scheppen van goede randvoorwaarden om de burger een bewuste keus te kunnen laten maken,
- het faciliteren, motiveren en stimuleren van burgers,
- de huidige wijze van inzameling van Tuinafvalinzameling (T-fractie) evalueren in het licht van huidige en nieuwe verwerkingsmogelijkheden,
- het feit dat het voor de burger lonend moet zijn om afvalscheiding serieus te nemen en hem daarin een persoonlijke keuze bieden,
- het voorkomen van illegale stort,
- de milieustations (voldoende toegankelijk en een eenvoudige en aantrekkelijke tarievenstructuur),
- bijzondere groepen in de samenleving, met name de zelfstandig wonende ouderen,
- het kwijtscheldingsbeleid,
- optimaliseren en professionaliseren van het kringloopsysteem,
- Etc.... etc... etc..

Stelling 6:	<i>Het inzetten van financiële prikkels om restafval te beperken heeft meer voordelen dan nadelen.</i>
--------------------	---

8) Vervolprocedure

Allereerst vragen wij u een kader stellende richting te kiezen voor de uitwerking van een nieuw Afvalstoffenplan. Daarbij gaat het dus niet over hoe wij afval in onze stad gaan inzamelen maar over de vraag welke ambitie we daarbij hanteren en volgens welke uitgangspunten we denken die ambitie samen met de burger als participant het beste te kunnen bereiken.

Vervolgens willen wij op basis van die door u bepaalde ambities en uitgangspunten het digipanel raadplegen. Het digipanel bestaat uit circa 3.500 inwoners van onze stad die wij regelmatig vraagstukken van gemeentelijk beleid voorleggen.

Bij het bepalen van uw voorkeur voor het toekomstige beleid zou u zich kunnen laten leiden door de hiervoor geformuleerde stellingen.

9) Communicatie:

Zoals hiervoor aangegeven is het belangrijk onze ambitie ook de ambitie van de burger te maken. Daar hoort een motiverende, inspirerende communicatiecampagne bij. Bij het op basis van uw keuzes op te stellen Afvalstoffenplan zullen wij daarom een communicatieplan voegen.

10) Vraagpunten:

Ter voorbereiding van een raadsvoorstel met concept Afvalstoffenplan leggen wij u de volgende vragen voor.

Discussienotitie

Ten principale zien wij de volgende vraagpunten:

1. Bent u het eens met de door ons in dit voorstel beschreven ambitie om de huidige hoeveelheid restafval binnen een periode van 5 jaar met een derde te verminderen met als uiteindelijk doel (punt op de horizon) een afvalloze stad in 2030?
2. Het gaat principieel om de keuze de burger meer als participant binnen het totale gemeentelijke afvalbeleid te zien dan enkel en alleen als afnemer van de door ons geboden dienstverlening. De burger speelt een essentiële rol in het totale afvalbeleid van onze gemeente. Hij vormt de “missing link” binnen de afvaldriehoek.
Bent u met ons van mening dat de burger participant is binnen het totale afvalbeleid, dat hij de “missing link” is binnen de driehoek?
3. Als u met ons van mening bent dat de burger deze rol heeft is de volgende vraag hoe wij als gemeente willen / kunnen / moeten reageren op zijn inspanningen om het afvalbeleid te realiseren. Willen we hem daarvoor belonen of niet?
Bent u met ons van mening dat we de burger afhankelijk van zijn inspanningen in het kader van afvalscheiding en het behalen van milieudoelstellingen zouden moeten belonen en we dus meer aan tariefdifferentiatie moeten doen dan we nu doen?
4. Als u het niet met ons eens dat we de burger voor zijn inspanningen moeten belonen en u wel hoge(re) milieudoelstellingen aan het gemeentelijk afvalbeleid stelt hoe denkt u dan dat die hogere doelstellingen het beste behaald kunnen worden?
 - Hogere service, intensievere voorlichting én een hogere afvalstoffenheffing?
 - Vergelijkbare afvalstoffenheffing, intensievere voorlichting én meer inspanning door de burger.
 - Anders...

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

Geen

Ter inzage:

Advies NVRD d.d. mei 2012

Analyse onderzoek Maurice de Hond